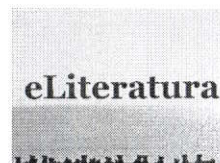

ȘTEFAN DIMITRIU

UN SUSPIN ÎN
MAREA SARMATICĂ

Dramă romantică

ȘTEFAN DIMITRIU

CUPRINS

7	<i>CUVÂNTUL AUTORULUI</i>
UN SUSPIN ÎN MAREA SARMATICĂ	
15	PARTEA I
78	PARTEA A II-A
149	ROMUL MUNTEANU: SE MAI POT FACE INVENȚII ÎN COMEDIE?
166	ADRIAN VOICA: DINCOLO DE CARAGIALE

CUVÂNTUL AUTORULUI

În 2003, când am publicat cartea de teatru „Steaua Păguboșilor” (Editura CD PRESS, cu o prefață de Romul Munteanu), am lăsat cu bună știință deoparte piesa „Un surâs în Marea Sarmatică”, pe care n-am socotit-o demnă de această antologie personală. Scrisă în 1979, ea fusese prima mea biruință pe acest tărâm atât de alunecos al dramaturgiei, dar și prima mea înfrângere. Biruință – pentru că putusem s-o duc până la capăt și să trezesc apoi cu ea cel puțin interesul mării actrițe Sanda Toma, steaua incontestabilă a Teatrului de Comedie. Înfrângere – pentru că, în ciuda succesului la lectura cu public, piesa mea n-a reușit să-și facă loc în repertoriul teatrului, cu toate insistențele protectoarei mele de conjunctură care, în absența maestrului Radu Beligan, strămutat de ceva vreme la direcția Naționalului bucureștean, nu mai putuse influența în mod favorabil decizia conducerii de la acel moment a Teatrului de Comedie.

Dar cum ajunseseam să scriu această piesă de teatru, după ce, mai înainte de asta, publicasem mai multe cărți de proză,

Cât despre pervertirea sufletelor, mai ales a celor tinere, ce să mai vorbim, când vedem bine unde am ajuns? Atunci, aveam cel puțin speranța în vremuri mai bune. Speranță ce s-a dus și ea, în vremea din urmă, pe apa sâmbetei.

Ștefan Dimitriu

UN SUSPIN ÎN MAREA SARMATICĂ

– dramă în două părți –

Personaje:

VALERIU – *directorul general al șantierului hidroenergetic*

TUDOSE – *reprezentantul beneficiarului*

MIRCEA – *tânăr inginer stagiar, fiul lui Valeriu*

CILINA – *stagiară și ea, iubita lui Mircea*

DINU – *coleg cu cei doi*

CLARA – *soția inginerului Tudose*

VARVARA – *soția lui Valeriu*

BĂTRÂNA – *o ardeleancă de toată minunea*

ACHIM – *un șofer de tot hazul*

MIHOC – *un șantierist de toată isprava*

UN VALS TRIST

(de pildă, „Dreams of Bermuda”, cântat de formația Rising Sound, din colecția autorului)

PARTEA I

Vedere fragmentară a coloniei unui mare șantier hidroenergetic. Fundalul este străjuit de o vilă-baracă, tip „conducere”, cu terasă comună și două uși de acces. În fața ei se deschide o grădină largă, semisălbatică, punctată cu trunchiuri răzlețe de brad și încercând să sugereze, prin tufe de alun și corn domesticite cu securea și foarfeca, un minim efort de sistematizare a potecilor de dată foarte recentă. Cele două-trei scaune fără spătar, încadrând o măsuță joasă – în partea stângă, precum și banca verde, curbată, asemănătoare celor din grădinile publice – plasată în dreapta scenei, întăresc această impresie.

Între marginea rampei și grădina cu brazi, va fi menținută o fâșie ușor denivelată care, printr-o convenție de distanțare unanim acceptată, va asigura locul de acțiune al câtorva scene din șantier sau din altă parte.

La câteva clipe după ridicarea cortinei, din stânga scenei înspre mijlocul ei năvălesc Cilina și Mircea, doi tineri în blue-jeans, simpatici, bronzăți, bine făcuți, purtând în spate rucsacuri mari, înrămate în aluminiu, de care – după câteva replici – se vor despovăra. Glasurile lor acoperă dintr-odată zvonul îndepărtat al șantierului.

Dar nici ei și poate că nici telespectatorii nu o vor zări la început pe Bătrână, care stă retrasă, aproape să lunece-n iarbă, pe un colț al băncii din dreapta, și împunge cu acul flori mari, geometrice, strident colorate, pe un dreptunghi uriaș de etamină.

MIRCEA: Te-am prins, Regină-a Agatârșilor! Toate șiretlicurile tale nu ți-au folosit la nimic... (*Gâfâie*) Până la urmă, tot în brațele mele ai nimerit...

CILINA (*Răsuflând din greu*): Ei bine, mă predau, mă predau... Te rog să iei act oficial de treaba asta. Și să-mi acorzi, ca uneia care s-a predat de bună voie, un tratament mai omenesc. (*Se apără, jumătate în glumă, jumătate în serios, de îmbrățișările lui dacă nu violente, cel puțin foarte sportive*) Nu pentru mine tremur, știi asta... Mă tem pentru comorile mele...

MIRCEA (*Slăbind strânsoarea, dar persiflând cu voluptate*): Comorile tale! Ah, comorile tale!... Te rog să mă ierți. Cum am putut să uit de comorile tale?

CILINA: Fapt este că ai uitat.

MIRCEA (*Exagerând mai mult decât evident*): Nici nu știi ce se-ntâmplă cu mine. Uit de la mână pân' la gură. Eu ți-am spus adineaori Regina Agatârșilor, și tot eu am uitat de comorile tale. Ce-o fi cu mine?

CILINA (*Serioasă, aproape profesorală*): Nu cumva ești îndrăgostit? Stai să văd... (*Îi pune mâna pe frunte*)

MIRCEA (*Mimând revelația*): Asta era! Sunt sigur că asta era! Dar un diagnostic exact nu înseamnă și vindecarea imediată.

CILINA (*În timp ce, ajutată de Mircea, își lasă jos rucsacul*): Ai să te vindeci tu...

MIRCEA: Nu, nu, nu... Nu sunt semne... (*O sărută din nou*)

CILINA: Ah, paleolitic ce ești! Uiți din nou de comorile mele...

MIRCEA: ...da, sigur, neolitice. (*Râde cu poftă*) Stau și mă-ntreb: cât o să mai dureze, Dumnezeule, patima asta a ta? Și ce sunt eu de vină să te urmez, să alerg după tine pe toate coclaurile? Nu te-nțeleg, Cilina. Pe cuvântul meu de onoare că nu te-nțeleg...

CILINA (*Amuzată, în sfârșit*): Nu mă-nțelegi, dar mă urmezi în continuare. Și asta e important.

MIRCEA: Da, te urmez. De la țărmul Pontului Euxin, de unde abia ne-am întors, și până în fundul Mării Sarmatice, unde pretinzi că ne aflăm acum.

CILINA: Nu pretind eu, chiar așa este. Da, da! Nu auzi foșnetul valurilor de demult lunecând printre crengile brazilor?

MIRCEA (*Își ascute urechile*): Asta să fie? (*Cu tonul de mai înainte*) Ca un câine credincios te urmez, Cilina. Dar spre deosebire de animalul ăsta, eu te-am ajutat, cu mâinile mele, să aduni de pe Muntele Agatârșilor cioburile și scoicile astea de două parale. Ce e drept, într-o pungă de-un leu.

CILINA: Ai putea să adaugi: puțin uzată.

MIRCEA (*Revine*): Cilina, ascultă bine ce-ți spun: dacă am ajuns eu să fac una ca asta, nu înseamnă că sunt îndrăgostit... înseamnă că sunt nebun după tine.

CILINA (*Jucându-se în continuare*): Mă înșel sau am onoarea să particip la o nouă declarație de dragoste? A câta pe ziua de astăzi? (*Cu alt ton, mai familiar*) Ascultă, Mircea, mai e puțin și-o să-ncep să mă-ntreb cu îngrijorare dacă nu cumva inginerul din tine a dispărut fără urmă.

MIRCEA: Nu, asta nu se va-ntâmpla în ruptul capului. (*Cabotin*) Inginerul Mircea Vrânceanu, mai bine zis tânărul inginer-constructor Mircea Vrânceanu – vai, ce ușor învățăm formulele astea stupide! –, întors acum două ceasuri de la Mamaia, ca să-și petreacă ultimul rest din ultima lui vacanță de student fără griji la sânul celor care l-au adus pe lume...

CILINA: ...mai înainte de a se ocupa apoi toată viața de construirea de hidrocentrale...

MIRCEA: Ei bine, tânărul acesta, zic, nu se va dezminți niciodată. Vrei o nouă dovadă?!

(*Mircea o îmbrățișează din nou și o sărută vijelios. Cilina scapă din mâini, protestând furioasă, plasa cu cioburi și scoici mineralizate. Este momentul în care, prin locul pe unde au pătruns și ei puțin mai devreme, își face apariția Dinu, fostul lor coleg de facultate, acum aproape de nerecunoscut în salopeta lui cu bretele, cu casca de protecție îndesată bine pe cap. În zarva provocată de neașteptatul incident, cei doi nici nu-și dau seama că Dinu trudește alături de ei la adunarea cioburilor risipite prin iarbă. Abia când se ridică toți trei în picioare, încep exclamațiile*)

CILINA: Dinule!

DINU: Cilina! Mircea!

MIRCEA: Dinule, chiar tu ești, măi? Cât pe ce să nu te mai recunosc sub înfățișarea asta de cascador...

DINU: Nici eu pe voi... cu înfățișarea asta de turiști americani...

MIRCEA (*Își lasă și el rucsacul jos*): Venim de la mare, bătrâne. Ne-am încărcat bateriile. S-a terminat cu inducția, s-a terminat cu deducția, începe producția!

DINU: Pentru mine, a și-nceput.

MIRCEA: Ei, da! Pentru tine, toate-nceput mai devreme. (*Îți saltă casca pentru a-i privi părul*) În curând ai să arăți ca o lună plină...

CILINA (*Atenuând*): Nu te-ai dus nicăieri?

DINU: Nu, Cilina. Mi se făcuse dor de tata, de oameni, de șantier...

MIRCEA (*Luându-l peste picior*): De șantier? Pe ăsta nici nu-l văzuseși, bătrâne! Așa mi-ai spus. Cum să ți se facă dor de-un lucru pe care nu l-ai văzut?

CILINA: Mircea, iar o iei mot-à-mot. Ce ai cu el, omule?

MIRCEA: Nimic, dragă. Absolut nimic. Remarcam numai o inadvertență pe care mintea mea inginerească n-o poate digera.

CILINA (*Înțepată*): Și eu care speram să reabilităm împreună noțiunea de inginer...

MIRCEA: Hopa! (*Dă să se supere, dar virează spre glumă*) Dar de ce să mă mir că-i iei apărarea? Doar și tu mi-ai împuiat capul cu foșnetul Mării tale Sarmatice... Parcă te-ai fi născut cu marea asta la picioarele patului... vizavi de Cetatea Agatârșilor...

CILINA: Aflăm noutăți?

MIRCEA: Toată viața aflăm noutăți.

CILINA: Ador noutățile plăcute.

MIRCEA: Și asta cum e?

CILINA: Cum ar putea să fie? Când aflu pentru prima oară că ți-am împuiat capul...

MIRCEA: E veche noutatea asta.

CILINA: Și-apoi, încurci inadmisibil noțiunile, dragul meu. E o întâmplare, o pură întâmplare că Cetatea Agatârșilor se află pe fundul Mării Sarmatice... adică pe vârful muntelui. Înțelegi?

MIRCEA: Buștean!

DINU: Ce dracu' v-a apucat? Eu am spus că mi se făcuse dor de șantier. Nu neapărat de șantierul ăsta. Dar am deschis ochii pe-un șantier de construcții...

MIRCEA (*Înveselit dintr-odată*): Mie-mi spui? N-am fost noi tovarăși de creșă și de grădiniță la Bicz?